

**GENERALITAT
VALENCIANA**

CONSELLERIA DE TRANSPARÈNCIA,
RESPONSABILITAT SOCIAL, PARTICIPACIÓ I COOPERACIÓ

**Document de bases per a una nova
Llei Valenciana de Cooperació i Desenvolupament
Sostenible
Març, 2016**

Per què és necessària una nova Llei Valenciana de Cooperació i Desenvolupament Sostenible?

Les Corts van aprovar l'any 2007 la Llei 6/2007, de 9 de febrer de la Generalitat, de la Cooperació per al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, com a manifestació del la voluntat del poble valencià de compromís solidari amb els països i pobles estructuralment empobrits.

Des de llavors, el nou escenari global sorgit durant esta última dècada ha propiciat una modificació de les condicions en què opera la cooperació al desenvolupament. L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides, el passat 27 de Setembre de 2015, constituïx una oportunitat única per a assentar les bases d'una transformació global que conduïska cap a models de desenvolupament incloents i sostenibles, a nivell nacional i internacional. En la seua resolució els països firmants van reconéixer estar "resolts a posar fi a la pobresa i la fam en tot el món d'ací a 2030, a combatre les desigualtats dins dels països i entre ells, a construir societats pacífiques, justes i incloent, a protegir els drets humans i promoure la igualtat entre gèneres i l'apoderament de les dones i les xiquetes, i a garantir una protecció duradora del planeta i els seus recursos naturals". L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible gira entorn de cinc eixos centrals: Planeta, Persones, Prosperitat, Paz i Aliances (denominades en anglés, les 5 P: Planet, People, Prosperity, Peace and Partnership), i està integrada per 17 Objectius i 169 metes. L'Agenda 2030 per al desenvolupament Sostenible es tracta d'una proposta comprehensiva i ambiciosa, que s'ha definit des del seu origen com universal, emplaçant a tots i cada un dels països, als seus governs i a les seues societats, a una acció transformadora de gran importància.

Tot això suggerix que és necessari un compromís ferm per a situar, posar en valor i prestigiar les Cooperació Valenciana d'acord amb l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, ja que ens trobem davant d'una nova oportunitat, potser l'última, per a transformar el nostre món. Amb l'adopció de l'Agenda 2030 la Comunitat accepta el repte de las 5 p: Planeta, Persones, Prosperitat, Paz i Aliances, les 5p que reconeixen i inspiren la nostra política per al futur. Per a fer front eficaçment als desafiaments globals es necessita una resposta global ja que el debat països donants-països receptors d'Ajuda Oficial al Desenvolupament no s'aborda des del que uns estan fent pels altres, sinó en el que estem fent el u per l'altre , perquè s'ha entés que els sers humans habiten en un planeta interdependent i globalitzat i que,por el tant, es requerix donar respostes conjuntes a reptes globals.

Per la seua banda, des de la societat civil es reclama que l'ambició de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible es traduïska en compromisos concrets i urgents per a la seua posada en pràctica.

En este sentit es fa imprescindible la coherència i transversalitat de les polítiques públiques de desenvolupament si volem que esta Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible siga verdaderament transformadora i no una mera declaració d'intencions. Una política pública de cooperació per al desenvolupament amb enfocament integral ha d'incloure altres polítiques públiques més enllà de la cooperació: educació, salut, comerç, agricultura, pesca, migracions, canvi climàtic, energia, seguretat, etc. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible han de ser la guia per a l'alineament de les polítiques públiques de la Generalitat, a tots els nivells i no sols de les de cooperació al desenvolupament, per a aconseguir l'eradicació de la pobresa i la desigualtat, la igualtat de gènere, el desenvolupament humà i la sostenibilitat mediambiental.

Per a aconseguir esta coherència és necessari partir de la premissa que la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i de la Cooperació Descentralitzada, com a política social pública, que ha de contemplar els instruments necessaris per a una adequada identificació, seguiment i avaluació de la polítiques, plans , programes i intervencions, promovent l'ús i la gestió del coneixement i la cultura de l'avaluació, per a poder avançar en una anàlisi de dita política pública que transcendisca el nivell dels projectes o actuacions puntuals.

La consecució, a la Comunitat Valenciana, dels Objectius de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, encara que s'adopta com una acció de govern del Consell, ha de ser marc i orientació de totes les administracions públiques valencianes, els agents socials i econòmics i de la ciutadania valenciana en el seu conjunt. Constituïx un desafiament per a la necessària adaptació de l'acció pública cap a objectius i procediments cada vegada més complexos i exigents: la integració de les polítiques sectorials, la visió de llarg termini, la cultura de la rendició de comptes considerant que la coherències de polítiques amb el desenvolupament i la demanda de participació creixent de la societat. Tots ells són reptes que tota Administració moderna deu d'afrontar.

És necessari considerar la participació del sector privat, i en particular en el marc de la Responsabilitat Social Empresarial, en la col·laboració amb la Generalitat en el foment de la cooperació per al desenvolupament i en la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, per mitjà de l'establiment d'espais de col·laboració mútua, així com en el marc de la figura de les "Aliances publicoprivades per al desenvolupament".

Així mateix s'ha de considerar el que estableix la Llei 45/2015, de 14 d'octubre, de Voluntariat que dóna cobertura a una acció voluntària sense adjectius, sense excloure, cap àmbit d'actuació en què en estos anys s'ha consolidat la seua presència i afavorix que pugua promoure's en altres àmbits més nous, com les pròpies Administracions públiques. La Llei 45/2015, de 14 d'octubre, de Voluntariat ve a considerar els següents àmbits d'actuació del voluntariado: social, internacional de cooperació al desenvolupament, ambiental, cultural, esportiu, d'oci i temps lliure, comunitari i de protecció civil, i per un altre costat contempla que l'administració afavorirà que els empleats públics adapten o reduïsquen la seua jornada laboral per a l'execució d'activitats de voluntariat.

L'Educació per al Desenvolupament s'ha convertit en un component imprescindible de les polítiques i les estratègies dels diversos agents i actors que integren el sistema internacional de cooperació al desenvolupament, siguen governamentals o no governamentals, al quedar de manifest en estos anys d'experiència que l'Educació per al Desenvolupament ha de respondre a l'enfortiment d'una ciutadania informada, crítica i solidària per mitjà de la promoció d'una consciència de ciutadania global, compromesa amb el compliment de les metes dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030.

Enfront del marc del paradigma neoliberal, fonamentat en valors com el mercat i la mercantilització, la lògica del benefici i el poder autoritari, l'individualisme i la insolidaritat, el paradigma del desenvolupament humà sostenible està fonamentat en valors de justícia social, equitat, respecte als DD HH, interculturalitat, participació i solidaritat, que invertix els termes i situa en el centre de les prioritats del desenvolupament: la dignitat i el benestar de les persones. L'educació per al desenvolupament, en íntima relació amb la cooperació per al desenvolupament, és, per tant, una proposta emancipadora en la construcció d'esta ciutadania global.

D'altra banda la política de cooperació per al desenvolupament sostenible ha de ser absolutament transparent i pública, en el marc d'un ampli consens i col·laboració de tots els agents socials implicats en la Comunitat, en particular, i amb el coneixement i suport de la ciutadania valenciana en general.

El desenvolupament és un procés multidimensional, que per mitjà de la integració de diverses modalitats i instruments d'intervenció, té com a objectiu l'ampliació de les capacitats i opcions de les persones. A través d'eixe procés s'amplien els drets efectius de les mateixes, al poder fer realitat aquells escenaris de vida que consideren desitjables. En esta línia, la política de cooperació al desenvolupament sostenible de la Generalitat es planteja com un procés centrat a crear millors oportunitats i possibilitats d'elecció per a totes les persones, que es concreta en una millora de l'esperança de vida, la salut, l'educació i l'accés als recursos necessaris per a un

nivell de vida digne, des d'un nou enfocament estratègic de gènere i basat en drets humans (EGyBDH), i d'acord amb els compromisos assumits en el marc dels tractats Internacionals sobre Drets Humans, centrant els esforços en el desenvolupament en els pròxims anys en contextos fràgils, en particular en Àfrica.

En suma, l'adopció de la nova Agenda Global 2030 situa a la Generalitat enfront d'un doble gran desafiament:

-Integrar els ODS en les seues polítiques i programes públics a curt, mitjà i llarg termini per mitjà d'un enfocament de govern total (Whole of Government) que ha de ser compatible amb els àmbits sectorials de les estructures de govern del Consell, per a desenrotllar conceptualment un nou model de desenvolupament basat també en la plena cooperació entre el sector públic i privat i la participació pública en la presa de decisions.

-Ser creïble a nivell internacional i prestigiar, per a presentar-se a si mateixa com una defensora de la cooperació i el desenvolupament sostenible, a fi de promoure els seus valors en tot el món i recolzar el canvi global en línia amb l'Agenda 2030.

Aconseguir açò implica un canvi cultural notable, impossible sense una forta implicació la societat valenciana en el seu conjunt, l'atenció del qual s'ha de col·locar sistemàticament en temes de desenvolupament sostenible com es definix en la nova Agenda 2030. En les societats democràtiques la participació ciutadana és el binomi indispensable de la representació política, ambdós són necessàries per a la democràcia.

A més, el ser de la cooperació al desenvolupament sostenible és permetre l'acostament entre les institucions i les persones, possibilitar una posada en comú i propiciar una societat civil globalitzada amb un paper important en els processos de desenvolupament, per la qual cosa constituïx un espai privilegiat per al desenvolupament de fórmules de participació pròximes al que s'entén per democràcia participativa, ja que la complexitat de les situacions socials hui requerixen abordatges col·lectius per a definir els problemes i per a buscar solucions als mateixos.

Per tot això, resulta, per tant, necessari adaptar la Cooperació per al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, a la realitat present, per mitjà d'una nova Llei de Cooperació i Desenvolupament Sostenible. L'adopció de la Llei es permet articular en un únic text del màxim rang els diversos elements que actualment constituïxen la política de la Generalitat en matèria de cooperació internacional per al desenvolupament sostenible i, al mateix temps, adequar-los a la realitat i els reptes actuals.

La nova Llei s'aplicarà, respectant els principis, els objectius i les prioritats de la política espanyola establida per la Llei de l'Estat 23/1998, a l'activitat de cooperació al desenvolupament sostenible executada per la Generalitat, la qual comprén, no sols les actuacions directament orientades a promoure el desenvolupament humà i econòmic sostenible en els països beneficiaris, sinó també les orientades a augmentar la conscienciació i el grau de compromís dels valencians i valencianes per la solidaritat internacional i el desenvolupament.

Igualment, la política de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament sostenible fa seus els principis de la Declaració de París (2005), i l'Agenda per a l'Acció d'Accra (2008), els compromisos assumits en el Consens de Monterrey de 2002 i en la Declaració de Doha (2008) i amb els objectius i principis del Consens Europeu sobre Desenvolupament (2006), els huit Convenis fonamentals de l'OIT, que formen part dels Objectius de l'Ajuda del Treball Decent, reafirmant els compromisos internacionals més importants quant a Gènere en el Desenvolupament: Declaració i Plataforma per a l'Acció de Beijing, el Pla d'Acció Del Caire i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Per la seua banda la nova Llei incorporarà les Resolucions aprovades en l'Agenda d'Acció d'Addis Abeba, (13 al 16 de juliol de 2015, la Cima del Desenvolupament Sostenible a Nova York (25-27 de setembre) i la cima del Clima a París (30 de novembre a 11 de desembre de 2015), que són les tres fites cridats a configurar la denominada Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible durant els pròxims anys.